

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc
Uccsa 2. Telefon: 13-35. - Kiadóhivatal:
Kölcseinkönyvtár és jegyiroda: Aradi
Uccsa 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw
Lipóci uccsa 19. Telefon: 16-34. » » » » »

PÉNTEK 1927 JULIUS 29

III. ÉVFOLYAM, 172. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Uri uccsa 6. Telefon: 151. szám. » » » » »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Andrassy uccsa 25.
Telefon: 49. szám. » » » » »

Előfizetési ára havonta 3-20, vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér.

Dumas.

Hogy az öreg Dumas érdekes elbeszélő volt, az bizonyos. Tudott mesélni, tudott föllenteni, ahogy csak kevesen a világon. Nem kegyelmezett senkinek és semminek, mindent megírt, amit megírni lehetett. Megírta az egész francia históriát, a királyokat és királynőket, a testőröket és a kalandorokat, a Bertalan éjszakát és a vasárlarcost, a neslei tornyot és a Bastille bevételét, Arthost, Porthost, Aramist és D'Artagnant, gróf Monte Christot és Napoleont. Nem is egyszer írta meg őket és ha észébe jutott, hogy valamelyik hőse az ötödik kötet végén még életben maradt, akkor elmondotta külön, hogy husz év múlva milyen újabb viszontagságokon ment keresztül. Amikor az is megessett írónkkal, hogy valamelyik alakját a harmadik kötet elején megölette az álhúshas orgyilkosokkal és a negyedik kötet elején egészen egyszerűen navarrai udvarmesterré tette. Kicsire nem nézünk, azért az öreg Dumas mégis csak tudott érdeket feszíteni.

Persze, az idő meglehetősen elmúlt fölötté és a mai ember mai érdeklődése inkább a mozi vásznán fordul már a dumaszi históriák meglepetései és fordulatai felé. A mi jókaink elbeszélőnek is van akkora, mint Dumas pére, költőnek pedig legalább százszor akkora. Mégis, a magyar kiadók egyszerre csak megint kegyükbe vették a Margot királynő és a Bragelonne gróf jó öreg szerzőjét és az újságokban egész oldalakat elfoglaló hirdetésekben jelenti egy eddig ismeretlen hazai könyvkiadó, hogy ingyen adja a magyar olvasónak Dumas atyát, az egészet mindenestől, testőristől, csak éppen hogy ezért meg ezért ennyit meg ennyit tessék utánvéttel és postafordultával beküldeni. Erre megindul a harc, az egyik kiadó nekimegy a másiknak, egymásra licitálnak és végül a nyájas olvasó maga se tudja már, miért ez a hangos és általános lelkenkezés egy író körül, aki réginek elég régi, idegennek is elég idegen, klasszikusnak se nagyon klasszikus, ellenben ponyvának se utolsó, ha kell!

Amulattal és bámulattal állunk meg ez előtt a rejtelmes jelenség előtt, nem tudjuk megérteni, mi ütött bele hirtelen a magyar kiadóba, hogy akkor, amikor a jobb sorsra érdemes és szebb napokat látott magyar irodalom pang, a magyar író éheznek, a magyar közönség elidegenedik a magyar könyvtől, miért kell mindenekelőtt és mindenáron (sőt, amint látszik, ingyen áron) reklámozni csapnia és piacot csinálnia egy alapjában véve egészen nem elsőrendű idegen írónak, akinek divata igazán régesrég elmúlt?

A magyar könyv válságos napjaiban történik mindez, amikor elsőrendű írónk és költőink hiába kopogtatnak életük főműveivel a kiadók ajtaján és akkor történik mindez, amikor azt a bizonyos kulturfőlényt vágják a jámbor benszülött literátor fejéhez, hogy arról koldul és akkor történik mindez, amikor minden követ meg kellene mozgatni, hogy a magyar szó, a magyar írás, a magyar gondolat levegőhöz jusson, teret kapjon, szárnyat bontson, dicsőségesen és diadalmasan hirdesse, künn és benn, a kis hazában és a nagy világon igazainkat, szépségeinket, életünket és erőnket!

Hivatalosan és nem hivatalosan...

társadalomnak, közönségnek és magánosoknak mindent latba kellene ma vetni, hogy a magyar kultúra kiváló irodalmi alkotásai minél nagyobb számban megjelenjenek és hódítsanak és akkor a magyar kiadó gondol merészet és nagyot: *Dumast hozza nekünk*, az öreget, a nyakunkba sózza, a lelkünkre köti, az arcunkba vágja: vegyétek és faljátok, ez

kell most a magyarnak!

Még csak az kellene, hogy Dumas pére után a többi jöjjön, a klasszikus ponyva és rémregény nagyjai, a Ponson du Terraillek, a Xavier Montepinek, a Paul Fevalok, Monte Christo után Rocambole és ha ez nem elég, jöjjön nemzeti diszkiadásban Courts Mahler és Ellinor Glin, jöjjön, aminek jönni kell!

Leon Daudet ujrafelvételét követel.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Párisból jelentik: Az Action Française ma közli Leon Daudet levelét, amelyet az igazságügyminiszterhez intézett. Daudet levelében bejelenti, hogy bármikor hajlandó visszatérni a fogházba, ha az igazságügyminiszter kötelező

ígéretet tesz, hogy ügyében ujrafelvételt rendel el és felfüggeszti azokat a rendőrtisztviselőket, akik az első nyomozás alkalmával hamis adatokkal félrevezették a hatóságot.

A levél Párisban nagy feltűnést keltett.

A hercegprimás temetésén az egész hivatalos Magyarország részvesz.

Esztergom, július 28. A hercegprimás holnapi temetésén az eddigi jelentések szerint az egész hivatalos Magyarország résztvesz. Az esztergomi főpapság felkérésére a temetésen az egészségügyi szolgálatot a budapesti önkéntes mentőegyesület fogja ellátni. E célból a mentőegyesületnek két autója 10 ápolóval és 10 orvossal már elutazott Esztergomba.

Ma délelőtt ünnepélyes gyászistentisztelet volt az esztergomi plébánia templomban az elhunyt hercegprimás lelkiüdvéért és ugyan-csak ma tartották meg Esztergom vármegye és Esztergom városa rendkívüli közgyűlését, amelyen a felszólalók hódolatukat, a vármegye és a város osztatlan mély részvétét fejezték ki a bíboros hercegprimás elhunyt

alkalmából.

Az *Observatore*, a római szentszék hivatalos lapja külön cikkben emlékezik meg Csernoch bíboros haláláról és kiemeli, hogy halála gyászba borította a katolikus magyarokat. Az elhunyt bíboros egyénisége hozzájárult ahhoz, hogy nagy erkölcsi erők központjává emelkedett.

Szeged a temetésén.

A város tanácsa a csütörtöki tanácsülésen elhatározta, hogy hivatalosan is képviselteti a várost Csernoch János hercegprimás temetésén. A város koszorúját dr. Pálffy József tanácsnok viszi el Esztergomba és helyezi az elhunyt egyházfejedelem koporsójára.

Ujabb puccskísérlet Pangalos érdekében.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Athénből jelentik: A hivatalos jelentések új puccskísérletről számolnak be. Pangalos volt diktátor hívei állítólag motorcsónakokon akarják megtámadni a hadihajókat, hogy azokat

hirtokhavegyék és így szítsanak felkelést Pangalos érdekében. A készülődésről tudomást szerzett a kormány és szigorú rendeletet adott ki, amelyben tiltotta a motorcsónakok használatát Phaleron egész körzetében.

Egy francia képviselő a Rothermere-ügyről nyilatkozott Prágában.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Prágából jelentik: Fribourg francia radikális képviselő, a kamara külügyi bizottságának tagja középeurópai tanulmányútján ma Prágába érkezett. A prágai újságírók előtt részletesen nyilatkozott lord Rothermere akciójáról és nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— Magyarország azok közé a nemzetek közé tartozik, amelyek gyakran túllőnek a célon. Mi, franciák hajthatatlanul respektussal viseltetünk a szerződésekre, Franciaország az utolsó pillanatig betartotta a frankfurti béke rendelkezéseit is, bármennyire nehezére is esett ez. Ha a magyarok azzal jönnek: nem akarunk zavart okozni senkinek, hanem együtt akarunk dolgozni a béke érdekében, úgy Franciaország részéről nem volna kizárva annak a lehetősége, hogy a magyar probléma szönyegre kerüljön, fel- ehhez Csehszlovákia is hozzájárul

Fribourg annak a nézetének adott kifejezést, hogy a Rothermere-ügy éppen úgy el fog múlni, mint ahogy jött. Bizik Magyarország belátásában és nem tart különösebb zavartól. Középeurópai utjának célját abban jelölte meg Fribourg, hogy milyen mértékben terjedt el a pacifizmus az egyes államokban.

Benes lapja, a Prager Presse kéthasábos cikkben foglalkozik Rothermere lord akciójával és rengeteg adattal igyekszik bizonyítani, hogy rossz sorsuk van a Magyarországon élő nemzetiségeknek.

Rothermere-alap.

Budapestről jelentik: Szabolcsmegyeben elhatározták, hogy Rothermere-alapot létesítsenek, amelynek az lesz a rendeltetése, hogy Magyarország történetét angol, francia és olasz nyelven kiadják.